

**NOLIKUMS**  
par lokomotīvu brigāžu darba un atpūtas laiku.

Nolikuma mērķis definēt lokomotīvu brigāžu darba periodus un noteikt to pieļaujamo ilgumu.

Nolikums ir saistošs visiem darba devējiem, kuru lokomotīvu brigādes darbojas uz publiskās lietošanas infrastruktūras sliežu ceļiem, kā arī darba devējiem, kuru darbinieki ir saistīti ar lokomotīvu brigāžu darba un vilcienu kustības organizāciju.

Nolikumu var nepiemērot ārvalstu lokomotīvu brigādēm, kuras brauc līdz apgrozības punktiem Latvijas teritorijā, ja robežšķēršanas līgumos ir noteikta cita kārtība.

**1. Definičijas, kuras tiek izmantotas nolikumā.**

- 1.1. Lokomotīvu brigāde – vilces līdzekļa vadīšanai norīkots vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) vai vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) un vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) palīgs vai dzelzceļa speciālistu grupa, tajā skaitā arī vilces līdzekļa vadītāja vai palīga māceklis.
- 1.2. Kopējais darba laiks – laikposms no darba sākuma līdz beigām, kura ietvaros darbinieks veic darbu un atrodas darba devēja rīcībā.
- 1.3. Nepārtrauktais darba laiks – darba laika ilgums, kura laikā lokomotīvu brigāde vada vilcienu (vilcienus), ar piešķirtu vilciena numuru, ieskaitot vilciena stāvēšanas laiku starpstacijās.
- 1.4. Atpūta ārpus dzīvesvietas – atpūtas laiks (tehnoloģisks pārtraukums atpūtai), kuru lokomotīvu brigāde pavada ārpus pastāvīgas dzīves vietas darba devēja noteiktā vietā.
- 1.5. Atpūtas laiks – laika posms, kura ietvaros darbiniekam nav jāveic viņa darba pienākumi un kuru viņš var izlietot pēc sava ieskata.
- 1.6. Nakts brauciens – ikviens darbs, kas notiek, sākas vai beidzas laika posmā no plkst. 00.00 līdz 5.00.
- 1.7. Braukšana kā pasažieris – lokomotīvu brigādes pārvietošanās darba laikā darba devēja uzdevumā no darba sākuma vietas līdz vilces līdzekļa pieņemšanas vietai vai no vilces līdzekļa nodošanas vietas līdz darba beigšanas vietai.
- 1.8. Darba sākums – darba devēja noteiktais laiks, kad darbiniekam jāierodas noteiktajā darba vietā.
- 1.9. Darba beigas – laiks, kad darbinieks beidz darbu noteiktajā darba vietā.
- 1.10. Darba grafiks – darba organizācijas sistēma, kurā lokomotīvu brigāžu darbinieki tiek informēti par viņu darba organizāciju kārtējā kalendāra mēnesī.
- 1.11. Pieraksta sistēma – darba organizācijas sistēma, kurā lokomotīvu brigāžu darbinieki uzreiz pēc kārtējā darba beigām tiek informēti par nākamo paredzēto darbu, tā sākuma laiku un vietu.
- 1.12. Izsaukuma sistēma – darba organizācijas sistēma, kurā lokomotīvu brigāžu darbinieki ne vēlāk kā 3 stundas pirms darba sākuma tiek informēti par paredzēto darbu, tā sākuma laiku un vietu.

**2. Darba laiks.**

- 2.1. Lokomotīvju brigāžu darbs tiek organizēts:
  - 2.1.1. pēc darba grafika;
  - 2.1.2. pēc pieraksta sistēmas;
  - 2.1.3. pēc izsaukuma sistēmas, kā arī gadījumos, kad izveidojas darba grafika izmaiņas.
- 2.2. Darba devējs iekšējos normatīvos dokumentos nosaka noteikto darba uzsākšanas vietu un darba beigšanas vietu.
- 2.3. Lokomotīvju brigādes kopējais darba laiks, bez atpūtas vai atpūtas ārpus dzīves vietas, nepārsniedz 12 secīgas stundas.
- 2.4. Nepārtrauktais darba laiks, bez atpūtas vai atpūtas ārpus dzīves vietas, nevar pārsniegt 10 stundas. Pasažieru vilcienu kustībā, vilciena stāvēšanas laiks stacijās lielāks par 10 minūtēm, nav ieskaitāms nepārtrauktajā darba laikā.
- 2.5. Nepārtrauktā darba laika uzskaiti neveic darbiem ar saimnieciskiem, pārvedes un izvedvilcieniem, un manevru darbiem.
- 2.6. Gadījumā, kad lokomotīvju brigāde brauc kā pasažieris no darba sākuma vietas līdz vilces līdzekļa pieņemšanas vietai ilgāk par 2 stundām kopējais darba laiks nedrīkst pārsniegt 14 secīgas stundas.
- 2.7. Gadījumā, kad lokomotīvju brigāde brauc kā pasažieris no vilces līdzekļa nodošanas vietas līdz darba beigšanas vietai, kopējo darba laiku drīkst pagarināt par laiku līdz lokomotīvju brigāde nokļūst līdz darba beigu vietai.
- 2.8. Stihisku nelaimju un ārkārtējo situāciju gadījumos, lokomotīvju brigādēm kas izbrauc uz avārijas seku likvidācijas vai ugunsdzēsības darbiem, palīdzības sniegšanai, vai ārpuskārtas vilcienu sastāvā kopējo darba laiku atļauts pagarināt līdz 14 secīgām stundām, nepārtraukto darba laiku līdz 12 stundām.
- 2.9. Lokomotīvju brigādēm nav pieļaujami nakts braucieni vairāk nekā divas naktis pēc kārtas, izņemot gadījumu, kad pēc otrās nakts lokomotīvju brigāde atgriežas noteiktajā darba beigšanas vietā kā pasažieris.
- 2.10. Ārkārtas situāciju gadījumā vai situācijās, kad lokomotīvju brigāde nevar pabeigt vilcienu maršrutu nepārtrauktajā darba laikā, lokomotīvju brigādei ne vēlāk kā 3 stundas pirms kopējā darba laika beigām pa dienesta sakaru līdzekļiem ziņo par to vilcienu dispečeram. Dispečers nodod šo informāciju attiecīgā pārvadātāja pilnvarotai amatpersonai tālākai lēmuma pieņemšanai.
- 2.11. Ja nepieciešams lokomotīvju brigādes darba laiks vilcienu braucienā turp un atpakaļ ir lielāks par nepārtraukto darba laiku, lokomotīvju brigādei tiek piešķirta atpūta ārpus dzīvesvietas. Darba devējs nosaka lokomotīvju brigādēm atpūtu ārpus dzīvesvietas apgrozības punktos. Atpūtas ilgums ārpus dzīvesvietas skaitās no darba beigu laika apgrozības punktā līdz darba sākuma laikam apgrozības punktā, un tam jābūt ne mazākam par pusē no iepriekšējā kopējā darba laika ilguma, bet ne mazākam par 4 stundām. Darba devējam jānodrošina, ka atpūta ārpus dzīvesvietas notiek ne vairāk kā divas reizes braucienā laikā, otro atpūtu nodrošina tikai pēc lokomotīvju brigādes piekrišanas, un tās ilgums nedrīkst būt mazāks par 6 stundām. Atpūtas kārtību nosaka darba devējs iekšējos normatīvos dokumentos. Atsevišķos gadījumos ir atļauts samazināt atpūtas laiku ārpus dzīves vietas par vienu stundu, bet šādos gadījumos maksimālais nepārtrauktais darba laiks pēc atpūtas ir 6 stundas.
- 2.12. Vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam), ja darbs tiek veikts bez vilces līdzekļa vadītāja

**Dzelzceļa nozares ģenerālvienošanās Pielikums Nr.1**

(mašīnista) palīga, kopējais darba laiks pēc atpūtas ārpus dzīves vietas nevar pārsniegt 10 stundas.

2.13. Ja lokomotīvju brigāde uz vilces līdzekļa pieņemšanas punktu brauc kā pasažieris ilgāk par 4 stundām, tad no šī punkta brigādi drīkst sūtīt braucienā bez atpūtas ārpus dzīvesvietas tikai pēc lokomotīvju brigāžu piekrišanas.

**3. Atpūtas laiks.**

3.1. Ja lokomotīvju brigādes nepārtrauktais darba laiks ir ilgāks par 8 stundām, tad darba laikā nodrošina vismaz 30 minūšu pārtraukumu darbā no vilces līdzekļa vadīšanas, kura laikā lokomotīvju brigāde var veikt citus darba pienākumus un ko var dalīt pa daļām, viena pārtraukuma daļa nedrīkst būt mazāka par 15 minūtēm. Šo pārtraukumu darbā vēlams piešķirt laikā starp trešo un sesto darba stundu no darba laika sākuma. Ja vilces līdzekļa vadītājs strādā ar palīgu, šī punkta prasības var nepiemērot.

3.2. Lokomotīvju brigāžu darbiniekiem iknedēļas atpūtas dienas var piešķirt jebkurā nedēļas dienā vienmērīgi, pēc slīdoša grafika visa mēneša laikā. Iknedēļas atpūtas ilgums nedrīkst būt mazāks par 42 stundām. Atpūtas dienas tiek parādītas darba grafikā (norīkojumā). Kārtību, kādā lokomotīvju brigāžu darbinieki tiek informēti par iknedēļas atpūtas piešķiršanu nosaka darba devējs iekšējos normatīvos dokumentos.

3.3. Iknedēļas atpūtas dienu skaitam atskaites periodā ir jābūt ne mazākam par svētdienu (kalendāra) skaitu šajā periodā.

3.4. Atpūtas laiks dzīvesvietā ilgst ne mazāk kā 16 secīgas stundas. Atpūtas laiku dzīvesvietā var samazināt līdz 12 stundām tikai pēc lokomotīvju brigāžu piekrišanas, kam par pamatu uzskatāma lokomotīvju brigādes parakstīta maršruta lapa.

**Latvijas Dzelzceļa nozares  
darba devēju organizācijas  
Valdes priekšsēdētājs**

A.Zorgevics

Saskanots:

**Publiskas dzelzceļa infrastruktūras  
pārvadātājs - valsts a/s Latvijas dzelzceļš”**

**Pārvadātāji:**

Ē.Šmuksts  
Valsts akciju sabiedrības  
“LATVIJAS DZELZCEĻŠ”  
viceprezidents tehniskās  
eksploatācijas jautājumos

**SIA “LDz Cargo”**

S.Semjonovs

**A/s “Baltijas ekspresis”**

/U. Magonis/

**A/s “Baltijas tranzīta serviss”**

/G. Mačs/

**A/s “Pasažieru vilciens”**

/J. Blāze/

**VALSTS DZELZCEĻA  
TEHNISKĀS INSPĒKCIJAS  
DIREKCIJS**

/I. Sormulis/

**A.Ivanovs**

/A. Lubāns/

V.Upīte  
Valsts akciju sabiedrības  
“LATVIJAS DZELZCEĻŠ”  
Juridiskās jautājumi  
Juridiskā un administratīvā  
dzīvesveida

D.Zvaners  
Valsts akciju sabiedrības  
“LATVIJAS DZELZCEĻŠ”  
Tehnikās inspekcijas  
galvenais tehniskais inspektors

L.Smiltniece  
Valsts akciju sabiedrības  
“LATVIJAS DZELZCEĻŠ”  
Personāla direktore

T.Kontjevska  
Valsts akciju sabiedrības  
“LATVIJAS DZELZCEĻŠ”  
Ekonomikas direktore